

Adam Michalec MOA

W Niepołomicach, 6 maja 2017

Spojrzenie w czerwcowe niebo 2017

„Czerwiec po deszczowym maju - często dżdżysty w naszym kraju”

Tak mówi staropolskie przysłowie odnośnie aury, a ponadto to okres najdłuższych pracowitych dni oraz długich świtów i zmierzchów dogodnych dla tegorocznych ostatnich wiosennych spacerów, szczególnie w okresie XXVI Dni Niepołomic, które odbędą się w dniach 2-4 czerwca, oraz święta *Bożego Ciała* w dniu 15 czerwca. Mamy zatem krótkie ciepłe noce, które co prawda nie sprzyjają obserwacjom astronomicznym, ale są one tym cenniejsze dla prawdziwych miłośników nieba. Możemy natomiast w długie dni czerwcowe zachwycać się grą obłoków, począwszy od chmur kłębiastych - wróżących dobrą pogodę na czas wycieczki - poprzez wysokie chmury pierzaste, aż po groźnie wyglądające jak kowadła, chmury burzowe - aby ich tego lata, było jak najmniej.

Tegoroczne astronomiczne *Lato*, rozpocznie się rano, w środę 21 czerwca o godz. 06.24 - kiedy to **Słońce** w swej rocznej wędrówce po *Ekliptyce*, oddali się najbardziej na północ od równika niebieskiego, osiągając punkt przesilenia letniego, zwany punktem *Raka*. W tym dniu w Niepołomicach, **Słońce** w chwili przejścia przez południk, góruje nad horyzontem na wysokości prawie 63 i pół stopnia. Wzjędzie tego dnia o godz. 4.30, a zajdzie o 20.53, zatem dzień będzie trwał 16 godzin i 23 minuty; będzie to najdłuższy dzień (i najkrótsza noc) tego roku, a dłuższy od najkrótszego dnia zimowego w Niepołomicach, aż o 8 godz. i 18 minut.

Najwcześniej **Słońce** wzjędzie u nas w dniu 15 czerwca (godz. 4.30) i takich wczesnych wschodów **Słońca** będziemy doświadczać przez 8 kolejnych dni. Najpóźniej zajdzie w dniu 20 czerwca (godz. 20.53), i tak późnych zachodów **Słońca** będzie aż 1. Dni w których Słońce będzie najdłużej nad horyzontem, doświadczymy przez cały tydzień od 17 do 24 czerwca. W tym też okresie, na św. Jana (24.VI), często padają obfite deszcze. Po tegorocznej kapryśnej wiosnie, być może one u nas nie wystąpią. Tak czy inaczej będzie z pogodą, to na *Dzień Dziecka*, **Słońce** wzjędzie o godz. 4.36, a zajdzie o godz. 20.40. Dzień będzie trwał 16 godz. i 4 minuty; będzie jeszcze krótszy o 19 minut od najdłuższego dnia roku. Natomiast ostatniego czerwca, **Słońce** wzjędzie o godz. 4.34, a schowa się pod horyzontem o godz. 20.52 i dzień będzie niezauważalnie, ale już krótszy od najdłuższego dnia roku o 5 minut.

Aktywność magnetyczna **Słońca** w czerwcu będzie na niskim lub średnim poziomie, jedynie nieco podwyższona na końcu każdej dekady miesiąca. Pamiętajmy, iż obserwacje plam na **Słońcu** prowadzimy wyłącznie przy zastosowaniu odpowiednich filtrów spektralnych, lub rzutowanego na ekran obrazu **Słońca** z lunety. Zainteresowanych takimi obserwacjami naszej gwiazdy, zapraszamy do *Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego*, szczególnie zaś w czasie trwania XXVI Dni Niepołomic.

Księżyc powita *Lato* podążając do nowiu. Zatem bardzo krótkie, ale bezksiężycowe noce będziemy mieli końcem czerwca, a kolejność faz **Księżyc** będzie następująca: pierwsza kwadra 1.VI. o godz. 14.42, ostatnia wiosenna pełnia 09.VI. o godz. 15.10, ostatnia kwadra 17.VI. o godz. 13.33 i nów 24.VI. o godz. 04.41.. W apogeum (najdalej od **Ziemi**) będzie **Księżyc** 8.VI. o godz. 24, a w perygeum (najbliżej **Ziemi**) będzie 23.VI. o godz. 13.

Jeśli chodzi o planety, to do 14.VI. **Merkurego** znajdziemy, bardzo nisko na porannym niebie, tuż przed wschodem **Słońca**, potem skryje się w jego promieniach.

Natomiast **Wenus** przez cały miesiąc jawi się nam jako *Jutrzenka* czyli Gwiazda Poranna, poprzedzając o dobre dwie godziny wschód **Słońca**, a 3.VI. będzie w największej odległości kątowej (elongacji zachodniej) od niego, aż 46 stopni.

Mars, dostępny będzie wieczorem do obserwacji, tylko w pierwszym tygodniu czerwca, goszcząc w gwiazdozbiornie *Bliźniąt*, potem skryje się w promieniach **Słońca**.

Jowisza, dostrzeżemy na wschodnim wieczornym niebie w gwiazdozbiornie *Panny*. W dniu 4.VI. o godz. 2, **Księżyc** po pierwszej kwadrze, zbliży się do tej planety na odległość 2 stopni. Zjawisko będzie widoczne nisko nad zachodnim horyzontem.

Saturn przebywający w gwiazdozbiornie *Wężownika*, będzie w opozycji do **Słońca** w dniu 15.VI. i dlatego możemy go obserwować przez całą noc. Nad ranem 20.VI. o godz. 03, do tej planety zbliży się na odległość trzech stopni **Księżyc** tuż po pełni.

Uran gości w gwiazdozbiornie *Ryb*, a widoczny jest nisko nad horyzontem na wschodnim niebie, aż do świtu. **Neptuna** w *Wodniku*, można obserwować również na wschodnim niebie, w drugiej połowie nocy. Aby dostrzec te dwie ostatnie planety gołym okiem, trzeba mieć jednak sokoli wzrok.

Natomiast w dniach od 22.VI. do 2.VII., będzie możliwość zliczania meteorów z czerwcowego roju *Bootydwów* (czyli wylatujących z gwiazdozbioru Wolarza). Maksimum ich aktywności przypada w dzień 27.VI., a **Księżyc** po nowiu nie powinien nam przeszkadzać w wieczornych obserwacjach.

Dla najciekawszych zjawisk do obserwacji na czerwcowym niebie, najlepiej będzie wykorzystać lunety Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego w Niepołomicach (tel. 12-281-15-61) lub informację na moa.edu.pl, byle pogoda nam dopisywała. Zaś z drugiej strony, nasuwa się takie staropolskie przysłowie:

„ W początku lata poranne grzmoty są zapowiedzią rychliwej słoty”

Wobec takich prognoz, życzę Państwu, u progu zbliżających się wakacji i nadchodzącego sezonu urlopowego, samych słonecznych i ciepłych dni, z jak najmniejszą ilością burz.